

وزارت آموزش و پرورش
پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش

مرکز ملی مطالعات تیمز و پرلز
TIMSS & PIRLS National Study Center

مقایسه عملکرد دانش‌آموزان مدارس استان‌های کشور
در دروس ریاضیات و علوم تیمز ۲۰۰۳
پایه سوم راهنمایی

تهیه و تدوین

دکتر الهه محمد اسماعیل

مرکز ملی مطالعات بین‌المللی تیمز و پرلز

تایستان ۸۵

پیش گفتار

آنچه پیش رو دارید، گزارش عملکرد مدارس استان‌های شرکت کننده در تیمز TIMSS ۲۰۰۳ است که براساس نقش متغیرهای مهم این مطالعه در پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان پایه چهارم ابتدایی و سوم راهنمایی تهیه شده است. این گزارش در ادامه گزارش‌های "نتایج ملی درون‌داده‌ها و برون‌داده‌های آموزش ریاضیات و علوم در تیمز ۲۰۰۳" که قبلاً توسط مرکز ملی تیمز و پرلز پژوهشگاه تدوین شده بود ارائه می‌گردد تا بتوان در یک مقایسه درون کشوری و بین کشوری به تشخیص شفاف‌تری از کیفیت عملکرد دانش‌آموزان پی برد.

درخواست مکرر هماهنگ‌کنندگان و مجریان استانی تیمز برای اطلاع از عملکرد مدارس استان خود در این مطالعه و نیاز شدید مدیران، معلمان، کارشناسان به این داده‌ها ما را بر آن داشت که برای نخستین بار نتایج این مطالعه را در سطح استانی و به تفکیک مدارس استخراج در معرض دید علاقمندان و دلسوزان به مسائل آموزشی کشور قرار دهیم.

از آنجا که چارچوب نمونه‌گیری^۱ مطالعات تیمز TIMSS و پرلز PIRLS در دوره‌های مختلف صرفاً در سطح کشوری و به صورت National Populalartion بوده است، انتشار نتایج این‌گونه مطالعات فقط در سطح ملی و کشوری قابل تعمیم است و نمی‌توان این داده‌ها را در سطح استانی مورد مقایسه قرار داد. به عبارت دیگر نمونه‌گیری تیمز فقط معرف جمعیت ملی کشور است و نه جمعیت استانی و یا ناحیه‌ای. بنابراین تأکید مکرر این نکته لازم است که عملکرد مدارس هر استان معرف عملکرد آن استان نیست و نمی‌توان پائین بودن یا بالا بودن عملکرد یک استان را نشانه جایگاه آن استان در سطح کشور در مقایسه با سایر استان‌ها تلقی کرد. نکته دیگری که یادآوری آن در اینجا لازم است توجه به سهم عوامل مختلف و متغیرهای مداخله‌گر در روند پیشرفت درسی دانش‌آموزان است که عوامل درون آموزشی، عوامل

۱- روش نمونه‌گیری مطالعه تیمز براساس مدل نمونه‌گیری خوشه‌ای دو مرحله‌ای (Two-Stage Stratified Cluster Design) می‌باشد. این طرح با استفاده از روش "احتمال متناسب با حجم" (PPS: Probability Proportional to Size) صورت گرفته است؛ به این معنا که سهم هر یک از خوشه‌ها (Strata) در نمونه، متناسب با حجم آن در جامعه می‌باشد. به علاوه، با بهره‌گیری از وزن‌های نمونه‌گیری (Sampling Weights) شامل وزن کلاس، مدرسه، دانش‌آموز، و وزن نهایی اطمینان حاصل می‌شود که شاخص‌های آماری به دست آمده از نمونه معرف کل جامعه می‌باشند. خوشه‌های تعریف شده در تیمز ۲۰۰۳ چهار خوشه شامل مدارس بزرگ، مدارس کوچک، مدارس دولتی و مدارس غیر دولتی در سطح کشور بوده و در سطح استان‌ها قابل تعمیم نیست.

مربوط به بافت و زمینه اجتماعی، عوامل مربوط به نظام برنامه‌ریزی و مدیریت آموزشی مدارس از جمله آنهاست.

افزون بر آن خوانندگان محترم می‌توانند با عنایت به این ویژگی‌ها و ملحوظ داشتن چارچوب نظری مطالعه تیمز که در جزوه "آشنایی با مطالعات تیمز" ۹۵ تا ۲۰۰۷ در سایت پژوهشگاه (به آدرس اینترنتی www.hppt:rie.ir) آمده است این نتایج را مورد مطالعه قرار دهند. گفتمانی است که نتایج اجمالی تیمزهای ۹۵، ۹۹ و ۲۰۰۳ نیز بر روی سایت پژوهشگاه قابل دسترسی برای همگان می‌باشد. و گزارش تفصیلی تیمز ۲۰۰۳ در جمعیت ۱ (چهارم ابتدایی) و جمعیت ۲ (سوم راهنمایی) و در دو شاخه آموزش ریاضیات و علوم توسط جناب آقای دکتر عباس رحیمی‌نژاد و سرکار خانم دکتر الهه محمداسماعیل تهیه شده است که در صورت نیاز می‌توان در اختیار علاقمندان قرار داد.

در خاتمه وظیفه خود می‌دانم مراتب تقدیر و تشکر خود را از سرکار خانم دکتر الهه محمد اسماعیل که در تهیه و تدوین این گزارش زحمت فراوان کشیده‌اند اعلام داشته و از هماهنگ‌کنندگان محترم تیمزهای ۹۵، ۹۹ استاد گرامی جناب آقای دکتر کیامنش و همکار محترم ایشان سرکار خانم مریم خیریه و نیز هماهنگ‌کننده تیمز ۲۰۰۳ جناب آقای دکتر عباس رحیمی‌نژاد که همه این فعالیت‌ها و نتایج مرهون تجربیات و تلاش‌های ارزنده آنها بوده است، اعلام نموده و امید است کاربرست نتایج این مطالعات نقش تعیین‌کننده‌ای در بهبود عملکرد نظام آموزشی کشور داشته باشند.

عبدالعظیم کریمی

هماهنگ کننده ملی پرلز و تیمز

تابستان ۸۵

فهرست

۷	.....مقدمه
۱۱	.....۱- عملکرد دانش آموزان دختر و پسر
۱۱	.....جدول ۱- عملکرد دانش آموزان در درس ریاضیات و علوم پایه هشتم با توجه به جنسیت ...
۱۲	.....۲- عملکرد تحصیلی دانش آموزان در دروس ریاضی و علوم در استانها
۱۲	.....جدول ۲- میانگین و انحراف معیار عملکرد دانش آموزان در درس ریاضیات در ۲۸ استان ...
۱۳	.....جدول ۳- میانگین و انحراف معیار عملکرد دانش آموزان در درس علوم ۲۸ استان
۱۴	.....جدول ۴- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان آذربایجان شرقی در درس ریاضیات
۱۴	.....جدول ۵- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان آذربایجان شرقی در درس علوم
۱۵	.....جدول ۶- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان آذربایجان غربی در درس ریاضیات
۱۶	.....جدول ۷- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان آذربایجان غربی در درس علوم
۱۶	.....جدول ۸- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان اردبیل در درس ریاضیات
۱۷	.....جدول ۹- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان اردبیل در درس علوم
۱۸	.....جدول ۱۰- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان اصفهان در درس ریاضیات
۱۹	.....جدول ۱۱- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان اصفهان در درس علوم
۲۰	.....جدول ۱۲- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان ایلام در درس ریاضیات
۲۱	.....جدول ۱۳- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان ایلام در درس علوم
۲۱	.....جدول ۱۴- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان بوشهر در درس ریاضیات
۲۲	.....جدول ۱۵- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان بوشهر در درس علوم
۲۲	.....جدول ۱۶- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان چهارمحال و بختیاری در درس ریاضیات
۲۲	.....جدول ۱۷- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان چهارمحال و بختیاری در درس علوم
۲۲	.....جدول ۱۸- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان خراسان در درس ریاضیات
۲۴	.....جدول ۱۹- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان خراسان در درس علوم
۲۶	.....

۲۷	جدول ۲۰ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان خوزستان درس ریاضیات .....
۲۸	جدول ۲۱ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان خوزستان درس علوم .....
۲۹	جدول ۲۲ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان زنجان در درس ریاضیات .....
۲۹	جدول ۲۳ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان زنجان در درس علوم .....
۳۰	جدول ۲۴ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان سمنان در درس ریاضیات .....
۳۰	جدول ۲۵ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان سمنان در درس علوم .....
۳۱	جدول ۲۶ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان سیستان و بلوچستان در درس ریاضیات .....
۳۱	جدول ۲۷ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان سیستان و بلوچستان در درس علوم .....
۳۲	جدول ۲۸ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس شهر تهران در درس ریاضیات .....
۳۴	جدول ۲۹ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس شهر تهران در درس علوم .....
۳۵	جدول ۳۰ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس شهرستانهای استان تهران در درس ریاضیات .....
۳۶	جدول ۳۱ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس شهرستانهای استان تهران در درس علوم .....
۳۷	جدول ۳۲ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان فارس در درس ریاضیات .....
۳۸	جدول ۳۳ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان فارس در درس علوم .....
۳۹	جدول ۳۴ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان قم در درس ریاضیات .....
۳۹	جدول ۳۵ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان قم در درس علوم .....
۴۰	جدول ۳۶ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان کردستان در درس ریاضیات .....
۴۰	جدول ۳۷ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان کردستان در درس علوم .....
	جدول ۳۸ - عملکرد دانش آموزان پایه هفتم مدارس استان کرمان

۴۱	..... در درس ریاضیات
۴۲	..... جدول ۳۹- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان کرمان در درس علوم
	..... جدول ۴۰- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان کرمانشاه
۴۳	..... در درس ریاضیات
	..... جدول ۴۱- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان کرمانشاه
۴۳	..... در درس علوم
	..... جدول ۴۲- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان کهگیلویه و بویراحمد
۴۴	..... در درس ریاضیات
	..... جدول ۴۳- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان کهگیلویه و بویراحمد
۴۴	..... در درس علوم
	..... جدول ۴۴- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان گلستان
۴۵	..... در درس ریاضیات
	..... جدول ۴۵- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان گلستان در درس
۴۶	..... علوم
	..... جدول ۴۶- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان گیلان
۴۷	..... در درس ریاضیات
	..... جدول ۴۷- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان گیلان
۴۷	..... در درس علوم
	..... جدول ۴۸- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان لرستان
۴۸	..... در درس ریاضیات
	..... جدول ۴۹- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان لرستان
۴۹	..... در درس علوم
	..... جدول ۵۰- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان مازندران
۵۰	..... در درس ریاضیات
	..... جدول ۵۱- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان مازندران
۵۱	..... در درس علوم
	..... جدول ۵۲- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان مرکزی
۵۱	..... در درس علوم
	..... جدول ۵۲- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان مرکزی
۵۲	..... در درس ریاضیات
	..... جدول ۵۳- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان مرکزی
۵۲	..... در درس علوم
	..... جدول ۵۴- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان هرمزگان

۵۳	..... در درس ریاضیات
	جدول ۵۵- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان هرمزگان
۵۳	..... در درس علوم
	جدول ۵۶- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان همدان
۵۴	..... در درس ریاضیات
	جدول ۵۷- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان همدان
۵۵	..... در درس علوم
	جدول ۵۸- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان یزد
۵۶	..... در درس ریاضیات
	جدول ۵۹- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان یزد
۵۶	..... در درس علوم

آموزش و پرورش در جوامع امروزی با عملکردهای متنوع و متعدد، مسوولیت بزرگی برای تحقق اهداف فردی و اجتماعی بر عهده گرفته است و به عنوان بهترین فرصت برای شکوفایی استعداد های انسانی مطرح و مورد توجه قرار دارد. بدین لحاظ پیشرفت تحصیلی دانش آموزان و عوامل مؤثر بر آن همیشه مدنظر محققین و دست اندرکاران تعلیم و تربیت بوده است. پیشرفت تحصیلی حکایت از تحقق یادگیری دارد که یکی از اساسی ترین مسائل مهم تعلیم و تربیت است و بدون آن آموزش و پرورش بی معنا خواهد بود. قصد نهایی تمامی دستگاه های آموزشی فراهم نمودن شرایط مساعدی است که با پیروی از برنامه های منظم و موثر امر یادگیری انجام پذیرد و توجه به تمامی عوامل می تواند باعث به ثمر رسیدن کوشش ها شود و هرگونه اشکالی در درون داده ها و فرایند می تواند منجر به برون دادهایی شود که مطلوب نظام آموزشی نباشد. بدین لحاظ هر برنامه ای باید با ارائه نتایج، بتواند فیدبک لازم را به افراد مسوول و دخیل در امر تعلیم و تربیت کودکان و نوجوانان ارائه نماید.

پژوهشگاه مطالعات آموزش و پرورش به عنوان یکی از اعضا انجمن بین المللی ارزشیابی پیشرفت تحصیلی (IEA) که مطالعات تطبیقی وسیعی را در سطح جهانی در زمینه مسائل آموزشی از جمله علوم، ریاضیات و سواد خواندن انجام می دهد، تا کنون در سه مطالعه تیمز TIMSS (مطالعه بین المللی ریاضی و علوم در سالهای ۹۵، ۹۹ و ۲۰۰۳) و نیز مطالعه پرلز (PIRLS) ۲۰۰۱ شرکت نموده است.

تیمز ۲۰۰۳ سومین مطالعه ارزیابی بین المللی ریاضیات و علوم بود که با هدف بررسی عملکرد دانش آموزان و مقایسه عملکرد آنها، بررسی روند تغییرات ایجاد شده منابع آموزشی در دسترس دبیران و امکانات آموزشی موجود در مدارس، پیشرفت تحصیلی کشورهای اطراف دنیا اجرا شده است و اطلاعاتی غنی در مورد موقعیت های آموزشی یادگیری ریاضیات و علوم جمع آوری نموده است.

یکی از درخواستها و نیازهای به حق مدیران مدارس و مجریان آزمون تیمز در استانها، دست یابی صریح و سریع به نتایج آزمونهایی بوده است که در مدارس مورد مطالعه به اجرا در آمده است و هدف از تهیه این گزارش پاسخ به نیازها و درخواستهای مدیران جهت بررسیهای مورد نظر می شود.

جامعه آماری ایران را دانش آموزان پایه های چهارم و هشتم تشکیل می دادند که از میان آنها ۱۷۶ مدرسه ابتدایی و ۱۸۱ مدرسه راهنمایی انتخاب شدند که شامل ۴۳۵۲ دانش آموز دختر و پسر پایه چهارم و ۴۹۴۲ دانش آموز دختر و پسر پایه هشتم می باشد.

در طرح تیمز ۲۰۰۳، ۳۱۳ سوال برای پایه چهارم (ریاضیات و علوم) و ۳۸۳ سوال برای پایه هشتم (ریاضی و علوم) به صورت چهار گزینه‌ای، کوتاه پاسخ و گسترده پاسخ در نظر گرفته شده بود که در ۱۲ دفترچه دانش آموز توزیع شده بود. زمان ارزیابی برای هر دانش آموز در پایه چهارم ۷۲ دقیقه و در پایه هشتم ۹۰ دقیقه بود.

چارچوب ارزیابی ریاضیات و علوم تیمز ۲۰۰۳ در دو بعد محتوایی و شناختی شکل گرفت. پنج بعد محتوایی ریاضیات شامل اعداد، رابطه ها و الگوها، (جبر)، اندازه‌گیری، هندسه و داده ها و بعد شناختی شامل دانستن واقعیت‌ها و شیوه‌ها، کاربرد مقایسه و حل مساله به شیوه‌های متداول و استدلال است. ابعاد محتوایی علوم، شامل: علوم زیستی، فیزیک، شیمی، زمین شناسی و علوم محیطی و ابعاد شناختی شامل دانستن واقعیتها و شیوه ها، درک مفاهیم و استدلال می باشد. افزون بر دفترچه‌ها چهار پرسشنامه مربوط به اطلاعات پیشینه به شرح زیر وجود داشت:

- ۱- پرسشنامه «دانش آموز» که توسط دانش آموزان تکمیل می شود.
- ۲- پرسشنامه مدرسه که توسط مدیر مدرسه تکمیل و اطلاعات را در مورد بافت مدرسه برای آموزش و یادگیری علوم و ریاضیات فراهم می نمود.
- ۳- پرسشنامه معلم اطلاعاتی را در مورد دانش افزایی و ویژگی های معلم، فعالیتها و برنامه های اجرا شد را ارائه می نمود.

در این گزارش عملکرد دانش آموزان در درس علوم و ریاضیات در سه سطح ارائه می شود

- ۱- ارائه عملکرد دانش آموزان دختر و پسر ایرانی، عملکرد دانش آموزان شرکت کننده در سطح بین المللی و عملکرد دانش آموزان کشور سنگاپور با بالاترین سطح عملکرد در درس علوم و ریاضیات.

۲- ارائه عملکرد تحصیلی دانش آموزان در دروس ریاضی و علوم در استانهای مختلف. اما لازم به ذکر است که با توجه به اینکه نمونه انتخاب شده در کل ملی بوده است، نمونه انتخابی در استان معرف کل استان نمی باشد و در اینجا قصد مقایسه استانها را با توجه به عدم معرف بودن نمونه انتخابی برای استان و قابل تعمیم نمودن آن به عنوان نتایج پیشرفت دانش آموزان در استان، نداریم.

۳- ارائه عملکرد دانش آموزان در درس ریاضی و علوم در سطح مدارس. شما می توانید با مطالعه این گزارش از وضعیت پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در مدرسه خود مطلع شده و با مقایسه آن با سایر مدارس ضمن پی بردن به نقاط قوت و ضعف مدرسه خود، امکان تغییرات لازم را برای بهبود کیفیت یادگیری دانش آموزان در حیطه علوم و ریاضیات فراهم آورید.

لازم بذکر است که عملکرد دانش آموزان در دروس علوم و ریاضیات به صورت نمرات خام و نمرات استاندارد ارائه شده است. نمرات استاندارد نمراتی هستند که قابل مقایسه بوده و دارای میانگین ۵۰ و انحراف معیار ۱۰ است. که در بالاترین میزان سه انحراف معیار بالای میانگین، نمره ۸۰ و سه انحراف معیار پایین نمره میانگین، نمره استاندارد ۲۰ می باشد.

یافته ها:

۱- عملکرد دانش آموزان دختر و پسر

- جایگاه عملکرد ریاضی دانش‌آموزان ایرانی پایه هشتم در مطالعه تیمز ۲۰۰۳، از میان ۴۶ کشور، در رتبه ۳۳ قرار دارد. بالاترین رتبه مربوط به کشور سنگاپور با میانگین (۶۰۵) و پایین‌ترین رتبه به آفریقای جنوبی با میانگین (۲۶۴) تعلق دارد.

- جایگاه دانش‌آموزان ایرانی به لحاظ عملکرد در درس علوم پایه هشتم، از میان ۴۶ کشور با میانگین (۴۵۳) در رتبه سی‌ام قرار دارد. بالاترین رتبه دانش‌آموزان کشور سنگاپور با میانگین (۵۷۸) و پایین‌ترین رتبه به دانش‌آموزان کشور آفریقای جنوبی با میانگین (۲۴۴) تعلق دارد

جدول ۱- عملکرد دانش‌آموزان در درس ریاضیات و علوم پایه هشتم
با توجه به جنسیت

ریاضیات			
کشورها	دخترها و پسرها	دانش‌آموزان دختر	دانش‌آموزان پسر
	میانگین و انحراف معیار	میانگین و انحراف معیار	میانگین و انحراف معیار
ایران	۴۱۱(۲/۴)	۴۱۷(۴/۳)	۴۰۸(۴/۲)
متوسط بین‌المللی	۴۶۷(۰/۵)	۴۶۷(۰/۷)	۴۶۶(۰/۸)
سنگاپور	۶۰۵(۳/۶)	۶۱۱(۳/۳)	۶۰۱(۴/۳)
علوم			
ایران	۴۵۳(۲/۳)	۴۵۴(۳/۹)	۴۵۳(۳/۷)
متوسط بین‌المللی	۴۷۴(۰/۶)	۴۸۶(۰/۷)	۴۹۵(۰/۸)
سنگاپور	۵۷۸(۴/۳)	۵۷۶(۴)	۵۷۹(۵)

- متوسط عملکرد دانش‌آموزان دختر و پسر ایرانی در ریاضیات پایه هشتم، تفاوت بسیار ناچیز در حد ۱ امتیاز دارد.

در درس علوم دختران از متوسط عملکرد بالاتری (۴۱۷) با خطای معیار میانگین ۴/۳ در مقابل پسران (۴۰۸) با خطای معیار ۴/۲، در پایه هشتم برخوردار بودند.

جدول ۲- میانگین و انحراف معیار عملکرد دانش آموزان در درس ریاضیات در ۲۸ استان

استانها	$\bar{x}$	میانگین	انحراف معیار	دختر	پسر	حداقل نمره	حداکثر نمره	نمره استاندارد ریاضی	نمره استاندارد دختران	نمره استاندارد پسران
شهر تهران	۵۴۹	۱۷/۷۳	۱۱/۰۲	۱۶/۰۸	۱۸/۶۹	۱	۵۴	۵۷/۸۴	۵۴/۹۵	۵۹/۵۳
قم	۶۸	۱۶/۴۳	۱۰/۱۸	-	۱۶/۴۳	۴	۵۹	۵۶/۲۱	-	۵۶/۲۱
سمنان	۲۹	۱۵/۷۷	۹/۴۱	۱۵/۷۷	-	۲	۳۶	۵۴/۱۰	۵۴/۱۰	-
فارس	۴۰۵	۱۴/۰۷	۹/۹۵	۱۲/۳۴	۱۵/۵۵	۰	۵۴	۵۲	۴۹/۳۶	۵۴/۲۶
مازندران	۳۱۴	۱۳/۶۴	۸/۱۳	۱۴/۱۱	۱۳/۰۷	۱	۳۷	۵۱/۷۲	۵۲/۹۹	۵۰/۱۷
اصفهان	۲۱۸	۱۳/۵۸	۸/۹۷	۱۳/۶۱	۱۳/۴۷	۱	۵۱	۵۰/۹۶	۵۱/۳۱	۴۹/۸۹
مرکزی	۹۰	۱۳/۴۳	۸/۷۴	۱۱/۶۹	۱۴/۱۸	۲	۴۳	۵۱/۱۱	۴۸/۳۵	۵۲/۳۱
خراسان	۵۶۳	۱۳/۴۰	۸/۰۳	۱۴/۲۴	۱۲/۵۰	۰	۴۷	۵۱/۱۱	۵۳/۲۳	۴۹/۸۸
کرمان	۲۳۳	۱۲/۸۵	۸/۹۵	۱۴/۰۱	۱۲/۲۶	۱	۴۷	۵۰/۲۳	۵۲/۳۶	۴۹/۱۴
چهارمحال و بختیاری	۷۰	۱۲/۶۴	۷/۹۳		۱۲/۶۴	۲	۳۸	۵۰/۴۸	-	۵۰/۴۸
شهرستان های تهران	۳۳۶	۱۲/۶۴	۷/۸۶	۱۲/۷۱	۱۲/۵۲	۰	۴۲	۴۹/۸۲	۴۹/۹۴	۴۹/۶۰
همدان	۲۶۰	۱۲/۵۶	۸/۳۱	۱۱/۶۹	۱۳/۰۴	۱	۴۸	۴۹/۹۱	۴۸/۳۲	۵۰/۷۹
کردستان	۱۱۱	۱۲/۲۵	۶/۲۸	۱۱/۸۸	۱۲/۵۷	۱	۳۴	۴۹/۱۰	۴۷/۸۵	۵۰/۲۲
اردبیل	۱۸۵	۱۲/۲۱	۷/۰۵	۱۲/۷۹	۱۲/۰۱	۱	۳۶	۴۹/۳۷	-	۴۹/۰۳
ایلام	۷۷	۱۲/۰۱	۶/۳۹	۱۲/۷۰	۱۱/۶۳	۲	۳۳	۴۹/۹۱	۵۱/۶۱	۴۸/۹۸
کهگیلویه و بویراحمد	۵۲	۱۱/۹۵	۷/۴۰	۱۴/۴۴	۹/۱۳	۱	۳۵	۴۸/۶۸	۵۳/۳۰	۴۳/۶۱
آذربایجان غربی	۶۴	۱۱/۷۲	۶/۵۰	۱۲/۱۲	۱۰/۹۰	۰	۳۱	۴۸/۴۶	۴۹/۱۳	۴۷/۰۸
یزد	۴۳	۱۱/۵۳	۶/۱۶		۱۱/۵۳	۲	۲۶	۴۷/۵۲	-	۴۷/۵۲
هرمزگان	۱۰۷	۱۱/۰۴	۶/۷۱	۱۱/۷۵	۹/۵۴	۱	۳۳	۴۷/۶۳	۴۸/۹۳	۴۴/۸۹
گیلان	۱۶۹	۱۱/۰۳	۹/۹۷	۹/۸۹	۱۲/۵۱	۱	۴۶	۴۷/۸۰	۴۶/۲۷	۴۹/۷۹
آذربایجان شرقی	۲۰۱	۱۰/۶۸	۶/۴۷	۱۰/۲۵	۱۰/۷۵	۰	۳۵	۴۷/۲۱	۴۸/۰۷	۴۷/۰۷
لرستان	۳۲۵	۱۰/۴۹	۵/۹۵	۱۱/۶۴	۹/۸۹	۱	۳۵	۴۶/۷۳	۴۸/۷۸	۴۵/۶۵
خوزستان	۲۱۸	۱۰/۴۶	۵/۵۳	۱۱/۷۸	۹/۶۸	۱	۲۹	۴۶/۹۷	۴۹/۲۸	۴۵/۶۱
زنجان	۴۴	۱۰/۴۰	۷/۴۳		۸/۵۷	۲	۳۱	۴۶/۳۱	-	۴۳/۷۹
کرمانشاه	۶۳	۱۰/۳۸	۷/۱۰	۱۰/۶۰	۱۰/۲۳	۱	۳۴	۴۶/۳۳	۴۶/۵۱	۴۶/۲۲
گلستان	۲۳۶	۱۰/۳۳	۶/۳۲	۹/۶۶	۱۰/۵۵	۱	۴۱	۴۶/۱۹	۴۵/۱۸	۴۶/۵۳
بوشهر	۲۲	۹/۵۴	۴/۸۷		۹/۵۴	۲	۲۰	۴۶/۰۷	-	۴۶/۰۷
سیستان و بلوچستان	۱۰۳	۹/۲۲	۴/۵۸	۸/۹۰	۹/۳۷	۰	۲۱	۴۵/۱۲	۴۴/۹۳	۴۵/۲۰

یادآوری: از آنجا که جامعه آماری تیمز ۲۰۰۳ از نظر نمونه گیری به صورت جمعیت ملی و کشوری (National Population) بوده است نتایج استانها، معرف عملکردهای استانها نیست. لذا ارائه این داده ها صرفاً برای اطلاع از نحوه عملکرد مدارس استانها بوده و قابل تعمیم به کل استان نیست..

جدول ۳- میانگین و انحراف معیار عملکرد دانش آموزان در درس علوم ۲۸ استان

استانها	تعداد	میانگین	انحراف معیار	دختر	پسر	حداقل نمره	حداکثر نمره	نمره استاندارد علوم	نمره استاندارد دختران	نمره استاندارد پسران
قم	۶۸	۲۱/۳۵	۱۲/۱۴		۲۱/۳۵	۵	۴۸	۵۷/۱۲	-	۵۷/۱۲
شهر تهران	۵۴۹	۲۰/۱۱	۱۱/۲۳	۱۸/۵۳	۲۱/۰۴	۱	۵۷	۵۶/۰۵	۵۳/۹۶	۵۷/۲۸
چهارمحال و بختیاری	۷۰	۱۷/۸۰	۱۰/۰۲		۱۷/۸۰	۴	۴۵	۵۲/۳۱	-	۵۲/۳۱
اصفهان	۲۱۸	۱۷/۷۵	۹/۸۹	۱۷/۷۴	۱۷/۰۳	۱	۵۰	۵۲/۳۵	۵۲/۰۱	۵۳/۳۹
همدان	۲۶۰	۱۷/۱۷	۱۰/۲۳	۱۵/۷۵	۱۷/۹۷	۱	۵۱	۵۱/۴۳	۵۰/۰۷	۵۲/۱۸
خراسان	۵۶۳	۱۷/۱۳	۱۰/۲۴	۱۷/۷۶	۱۶/۴۴	۰	۵۲	۵۱/۸۳	۵۲/۶۷	۵۰/۹۰
مرکزی	۹۰	۱۷/۱۲	۹/۲۳	۱۴/۵۷	۱۸/۲۳	۳	۴۰	۵۱/۰۹	۴۷/۷۳	۵۲/۵۵
مازندران	۳۱۴	۱۶/۹۹	۱۰/۳۱	۱۷/۹۲	۱۵/۸۷	۰	۴۹	۵۱/۴۳	۵۲/۴۱	۵۰/۲۳
سمنان	۲۹	۱۶/۸۸	۱۱/۱۸	۱۶/۸۸		۲	۴۳	۵۱/۶۴	۵۱/۶۴	-
فارس	۴۰۵	۱۶/۸۸	۱۱	۱۵/۲۲	۱۸/۳۰	۱	۵۸	۵۱/۰۷	۴۸/۷۴	۵۳/۰۸
کرمان	۲۳۳	۱۶/۳۰	۱۰/۵۰	۱۸	۱۵/۴۳	۰	۵۲	۵۰/۶۰	۵۲/۶۵	۴۹/۵۶
کردستان	۱۱۱	۱۶/۱۶	۹/۴۹	۱۴/۲۹	۱۷/۸۴	۲	۴۱	۵۰/۵۷	۴۸/۳۵	۵۲/۵۵
شهرستان‌های تهران	۳۳۶	۱۵/۹۵	۹/۸۵	۱۶/۰۲	۱۵/۸۴	۰	۵۰	۴۹/۸۴	۴۹/۹۹	۴۹/۵۹
گیلان	۱۶۹	۱۵/۴۷	۹/۹۷	۴۰/۱۰	۱۷/۲۶	۲	۴۵	۴۸/۴۱	۴۶/۲۹	۵۱/۱۸
ایلام	۷۷	۱۴/۹۷	۸/۳۰	۱۵/۹۲	۱۴/۴۴	۲	۳۳	۴۸/۴۵	۴۸/۷۲	۴۸/۳۰
زنجان	۴۴	۱۴/۸۸	۷/۶۳		۱۱/۵۷	۳	۳۱	۴۸/۳۱	-	۴۳/۱۹
اردبیل	۱۸۵	۱۴/۴۶	۸/۵۶	۱۴/۵۸	۱۴/۴۲	۱	۴۴	۴۸/۴۵	۴۸/۹۵	۴۸/۲۸
کهگیلویه و بویراحمد	۵۲	۱۴/۴۶	۹/۰۵	۱۷/۲۰	۱۱/۳۶	۲	۴۷	۴۸/۲۸	۵۱/۲۳	۴۴/۹۳
آذربایجان غربی	۶۴	۱۴/۳۹	۷/۸۷	۱۵/۰۷	۱۳	۲	۳۶	۴۸/۲۷	۴۸/۵۸	۴۷/۶۲
هرمزگان	۱۰۷	۱۴/۲۳	۸	۱۵/۱۰	۱۲/۳۹	۳	۴۴	۴۸/۲۸	۴۹/۲۹	۴۶/۱۲
آذربایجان شرقی	201	۱۴/۱۸	۸/۵۴	۱۶/۲۵	۱۳/۸۲	۱	۳۹	۴۶/۹۹	۴۸/۶۰	۴۶/۷۱
خوزستان	۲۱۸	۱۳/۹۵	۷/۷۸	۱۵/۳۸	۱۳/۱۱	۲	۳۶	۴۷/۲۶	۴۹/۰۴	۴۶/۲۱
کرمانشاه	۶۳	۱۳/۸۰	۷/۲۵	۱۳/۶۹	۱۳/۸۸	۲	۳۲	۴۶/۵۱	۴۶/۲۶	۴۶/۶۷
گلستان	۲۳۶	۱۳/۷۲	۷/۸۰	۱۲/۱۰	۱۴/۲۶	۱	۴۰	۴۷/۱۵	۴۵/۰۵	۴۷/۸۵
بوشهر	۲۲	۱۳/۶۳	۹/۹۱		۱۳/۶۳	۲	۴۲	۴۶/۱۵	-	۴۶/۱۵
یزد	۴۳	۱۳/۵۵	۷/۳۳		۱۳/۵۵	۳	۳۳	۴۷/۷۲	-	۴۷/۷۲
سیستان و بلوچستان	۱۰۳	۱۳/۳۲	۸/۶۴	۱۴/۲۳	۱۲/۷۹	۰	۴۳	۴۵/۲۷	۴۶/۴۶	۴۴/۷۳
لرستان	۳۲۵	۱۳/۰۳	۷/۳۹	۱۴/۵۶	۱۲/۲۳	۲	۳۶	۴۶/۳۰	۴۸/۱۹	۴۵/۳۱

یادآوری: از آنجا که جامعه آماری تیمز ۲۰۰۳ از نظر نمونه گیری به صورت جمعیت ملی و کشوری (National Population) بوده است نتایج استانها، معرف عملکردهای استانها نیست. لذا ارائه این داده ها صرفاً برای اطلاع از نحوه عملکرد مدارس استانها بوده و قابل تعمیم به کل استان نیست..

جدول ۴- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان آذربایجان شرقی
در درس ریاضیات

شهرها	نام مدرسه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	نمره استاندارد ریاضی
تبریز (ناحیه ۲)	حکیم نظامی	۳۶	۱۲/۸۴	۶/۷۲	۱	۲۴	۴۹/۵۹
مراغه	شهید دوستان	۳۴	۱۱/۷۲	۶/۶۷	۲	۳۲	۴۹/۳۹
مراغه	حاج عمران اشرفی ۱	۲۶	۱۱/۶۱	۸/۹۴	۲	۳۵	۴۸/۲۱
هریس	بعثت (روزانه)	۲۹	۱۰/۵۱	۵/۴۹	۳	۲۶	۴۷/۶۳
میانه	سمیه	۳۱	۱۰/۲۵	۵/۶۸	۳	۲۶	۴۸/۰۷
خداآفرین	ابراهیم سمیع	۳۱	۸/۱۳	۴/۳۷	۳	۱۹	۴۲/۹۰
سوفیان	رسالت نعمت الله	۱۴	۸	۵/۳۶	۰	۱۶	۴۱/۱۵

در بررسی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان ۸ مدرسه در درس ریاضیات در استان آذربایجان شرقی مشاهده می کنیم که میانگین نمرات خام ریاضی دانش آموزان مدارس ذکر شده در دامنه (۱۲/۸۴-۸) و میانگین نمرات استاندارد ریاضی در دامنه (۴۱/۱۵-۴۹/۵۹) قرار دارد که بالاترین میانگین به دانش آموزان مدرسه حکیم نظامی (نمره خام ۱۲/۸۴ و استاندارد ۴۹/۵۹) واقع در ناحیه ۲ تبریز، و پایین ترین میانگین نمرات (نمره خام ۸ و نمره استاندارد ۴۱/۱۵) به دانش آموزان مدرسه رسالت نعمت الله واقع در سوفیان تعلق دارد. لازم به ذکر است که تمامی مدارس استان مذکور، دارای میانگین استاندارد پایین تر از حد میانگین استاندارد ۵۰ هستند.

جدول ۵- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان آذربایجان شرقی

در درس علوم

شهرها	نام مدرسه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	نمره استاندارد علوم
میانه	سمیه	۳۱	۱۶/۲۵	۸/۶۵	۴	۳۷	۴۸/۶۰
تبریز (ناحیه ۲)	حکیم نظامی	۳۶	۱۵/۹۰	۸/۹۷	۴	۳۹	۵۱/۵۵
مراغه	حاج عمران اشرفی ۱	۲۶	۱۵/۴۶	۸/۰۸	۲	۳۸	۴۸/۷۸
هریس	بعثت (روزانه)	۲۹	۱۵/۲۴	۹/۹۷	۳	۳۹	۴۶/۹۹
مراغه	شهید دوستان	۳۴	۱۴/۵۱	۸/۳۵	۳	۳۸	۴۷/۱۷
سوفیان	رسالت نعمت الله	۱۴	۱۰/۶۴	۵/۱۶	۴	۲۴	۲۱/۹۹
خداآفرین	ابراهیم سمیع	۳۱	۹/۴۱	۶/۶۰	۱	۲۵	۴۰/۵۳

بررسی پیشرفت تحصیلی دانش آموزان در درس علوم در ۸ مدرسه استان آذربایجان شرقی در آزمون تیمز ۲۰۰۳ نشان می دهد که میانگین نمرات خام در دامنه بین (۱۶/۲۵ - ۹/۴۱) و نمرات استاندارد میانگین در دامنه (۵۱/۵۵ - ۴۰/۵۳) قرار دارد. بالاترین میانگین متعلق به دانش آموزان مدرسه سمیه (۱۶/۲۵) و پایین ترین نمره میانگین متعلق به دانش آموزان مدرسه ابراهیم سمیع (۹/۴۱) واقع در خدا آفرین است. حداقل و حداکثر نمرات در دامنه ۱-۳۹ قرار دارد که در ۶ مدرسه از جمله سمیه، حکیم نظامی، حاج عمران بعثت و شهید دوستان تقریباً در یک حد، یعنی ۳۷ تا ۳۹ می باشد.

جدول ۶- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان آذربایجان غربی
در درس ریاضیات

شهرها	نام مدرسه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	نمره استاندارد ریاضی
چاپاره	مبارکه	۲۹	۱۳/۴۴	۷/۳۴	۲	۳۱	۵۱/۴۹
خوی	انقلاب اسلامی	۲۹	۱۰/۹	۴/۸۱	۳	۲۴	۴۷/۰۸
بوکان	بشارت	۱۴	۹/۵۷	۶/۴۵	۰	۲۷	۴۴/۵۸

در استان آذربایجان تنها دانش آموزان سه مدرسه در آزمون ریاضی تیمز شرکت داشتند. میانگین نمرات خام در دامنه (۹/۵۷-۱۳/۴۴) و نمرات استاندارد در دامنه (۵۱/۴۹-۴۴/۵۸) قرار دارد و بالاترین میانگین نمرات خام (۱۳/۴۴) و (استاندارد ۵۱/۴۹) متعلق به دانش آموزان مدرسه مبارکه واقع در چاپاره و پایین ترین میانگین نمره خام (۹/۵۷) و نمره استاندارد (۴۴/۵۸) متعلق به دانش آموزان مدرسه بشارت واقع در بوکان است. لازم به ذکر است حداقل و حداکثر نمره بین ۰-۳۱ می باشد. که تنها یک مدرسه به فاصله کمی از میانگین قرار دارد و دو مدرسه میانگینی پایین تر از میانگین استاندارد (۵۰) دارند.

جدول ۷- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان آذربایجان غربی
در درس علوم

شهرها	نام مدرسه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	نمره استاندارد علوم
چاپاره	مبارکه	۲۹	۱۵/۰۷	۷/۷۹	۲	۳۱	۴۸/۳۱
بوکان	بشارت	۱۴	۱۵/۰۷	۸/۸۰	۶	۳۶	۴۹/۱۱
خوی	انقلاب اسلامی	۲۹	۱۳	۵/۸۳	۴	۲۴	۴۷/۶۲

در استان آذربایجان غربی تنها سه مدرسه در نمونه آزمون تیمز ۲۰۰۳ قرار داشتند. دامنه میانگین نمرات خام

بین (۱۳-۱۵/۰۷) و میانگین نمرات استاندارد بین (۴۷/۶۲-۴۸/۳۱) قرار دارد.

بالاترین میانگین نمرات خام متعلق به دانش آموزان مدرسه مبارکه (۱۵/۰۷) با انحراف معیار ۷/۷۹ و پایین ترین نمره میانگین مربوط به دانش آموزان مدرسه انقلاب اسلامی (۱۳) با انحراف معیار (۵/۸۳) واقع در خوی است با توجه به میانگین نمرات استاندارد سه مدرسه، مشاهده می شود که میانگین استاندارد سه مدرسه پایین تر از میانگین استاندارد (۵۰) قرار دارد. دامنه حداقل و حداکثر نمرات ۳۶-۲ است که بالاترین نمره ۳۶ مربوط به دانش آموزان مدرسه بشارت است.

جدول ۸- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان اردبیل در درس ریاضیات

شهرها	نام مدرسه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	نمره استاندارد ریاضی
اردبیل (ناحیه ۱)	شهید اعیادی	۳۸	۱۴/۶۷	۵/۸۱	۴	۲۷	۵۴/۴۰
اردبیل (ناحیه ۱)	ابوذر	۲۹	۱۳/۳۶	۷/۷۹	۳	۲۵	۵۱/۰۴
اردبیل (ناحیه ۲)	حکمت ۲	۴۴	۱۲/۷۹	۸/۵۹	۱	۳۶	۵۰/۳۶
اردبیل (ناحیه ۲)	میثاق ۱	۳۳	۱۲/۳۵	۷/۰۱	۲	۳۲	۴۸/۷۴
خورش رستم	شهید هاشمی نژاد	۲۱	۸/۸	۵/۵۰	۲	۲۱	۴۴/۱۰
اردبیل (ناحیه ۱)	تربیت آقا باقرا	۲۰	۸/۱۰	۴/۲۰	۲	۱۸	۴۲/۲۴

در بررسی پیشرفت تحصیلی ریاضی (آزمون تیمز ۲۰۰۳) دانش آموزان استان اردبیل، مشاهده می کنیم که ۶ مدرسه در نمونه تیمز قرار داشتند که دامنه نمرات میانگین بین (۱۴/۶۷-۸/۱۰) است که بالاترین میانگین نمرات خام و استاندارد ریاضی (۱۴/۶۷ و ۵۴/۴۰) به دانش آموزان مدرسه شهید اعیادی و پایین ترین نمره میانگین (۸/۱۰) و نمره استاندارد (۴۲/۲۴) به دانش آموزان مدرسه تربیت آقا باقر واقع در ناحیه ۱ اردبیل تعلق دارد. از ۶ مدرسه ذکر شده، سه مدرسه دارای میانگینی بالاتر از میانگین استاندارد هستند که بالاترین آنها به فاصله تقریباً (۰/۵) انحراف معیار از میانگین قرار دارد.

حداقل و حداکثر نمره بین (۱-۳۶) است که بالاترین نمره مربوط به دانش آموزان مدرسه حکمت واقع در ناحیه ۲ اردبیل است.

جدول ۹- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان اردبیل

در درس علوم

شهرها	نام مدرسه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	نمره استاندارد علوم
اردبیل(ناحیه ۱)	شهید اعیادی	۳۸	۱۸/۳۸	۱۱/۰۸	۵	۴۴	۵۲/۹۳
اردبیل(ناحیه ۲)	حکمت ۲	۴۴	۱۴/۵۸	۶/۵۷	۳	۳۱	۴۸/۹۵
اردبیل(ناحیه ۱)	ابوذر	۲۹	۱۴/۱۸	۱۰/۶۸	۱	۴۳	۴۷/۱۹
اردبیل(ناحیه ۲)	میثاق ۱	۳۳	۱۲/۱۲	۷/۴۸	۱	۳۲	۴۹/۱۰
خورش رستم	شهید هاشمی نژاد	۲۱	۱۱/۴۴	۶/۶۹	۴	۳۲	۴۳/۴۸
اردبیل(ناحیه ۱)	تربیت آقا باقرا	۲۰	۱۰/۹۴	۵/۵۲	۳	۲۲	۴۴/۴۲

نتایج مربوط به بررسی عملکرد تحصیلی دانش آموزان ۸ مدرسه استان اردبیل در نمونه تیمز ۲۰۰۳ نشان داد که دامنه میانگین نمرات خام بین (۱۸/۳۸ - ۱۰/۹۴) و میانگین نمرات استاندارد بین (۵۲/۹۳ - ۴۴/۴۲) قرار دارد. تنها نمرات استاندارد دانش آموزان مدرسه (شهید اعیادی) از میانگین استاندارد (۵۰) بالاتر است و میانگین استاندارد مابقی مدارس پایین تر از میانگین استاندارد است. بالاترین میانگین به دانش آموزان مدرسه شهید اعیادی (۱۸/۳۸) با انحراف معیار ۱۱/۰۸ تعلق دارد و پایین ترین میانگین مربوط به دانش آموزان مدرسه تربیت آقا باقرا یعنی (۱۰/۹۴) با انحراف معیار ۵/۵۲ است. حداقل و حداکثر نمرات ۱-۴۴ است که بالاترین نمره (۴۴) مربوط به دانش آموزان مدرسه شهید اعیادی است.

جدول ۱۰- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان اصفهان
در درس ریاضیات

شهرها	نام مدرسه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	نمره استاندارد ریاضی
اصفهان(ناحیه ۵)	مکتبی ۲ راهنمایی	۳۶	۱۷/۸۵	۱۲/۱۰	۱	۵۱	۵۶/۵۹
اصفهان(ناحیه ۳)	علامه مدرس ۲	۳۱	۱۴/۳۹	۸/۲۳	۵	۳۶	۵۱/۰۰
خوانسار	بنت الهدی	۳۰	۱۳/۸۱	۸/۲۱	۲	۳۴	۵۱/۱۶۷
اصفهان(ناحیه ۴)	داوودی ۱	۳۱	۱۳/۰۶	۹/۰۰	۲	۳۴	۵۰/۵۵
فلاورجان	شهیدمصطفی خمینی لارگان	۲۴	۱۲/۳۴	۷/۹۳	۲	۳۶	۴۸/۵۴
اصفهان (ناحیه ۵)	بصیرت	۳۳	۱۲	۸/۰۱	۱	۳۴	۴۹/۳۱
فلاورجان	شهید مسلم هویه	۲۳	۱۰/۹۴	۷/۵۶	۲	۳۰	۴۶/۲۲
اصفهان(ناحیه ۴)	طوبا	۳۳	۱۰/۸۰	۶/۲۶	۳	۳۲	۴۸/۲۲

بررسی نتایج حاصل از آزمون پیشرفت تحصیلی ریاضی (تیمز ۲۰۰۳) در ۸ استان اصفهان نشان می دهد که دامنه میانگین نمرات خام بین (۱۷/۸۵ - ۱۰/۸۰) و میانگین نمرات استاندارد بین (۵۶/۵۹ - ۴۸/۲۲) قرار دارد که بالاترین میانگین نمرات خام و استاندارد (۱۷/۸۵ و ۵۶/۵۹) به دانش آموزان مدرسه مکتبی ۲ واقع در ناحیه ۵ اصفهان و پایین ترین میانگین نمرات خام (۱۰/۸۰) متعلق به دانش آموزان مدرسه طوبا واقع در ناحیه ۴ اصفهان است. حداقل و حداکثر نمرات بین ۱ - ۵۱ می باشد که بالاترین نمره (نمره ۵۱) مربوط به دانش آموز مکتبی ۲ است.

جدول ۱۱- عملکرد دانش آموزان پایه هشتم مدارس استان اصفهان

در درس علوم

شهرها	نام مدرسه	تعداد	میانگین	انحراف معیار	حداقل نمره	حداکثر نمره	نمره استاندارد علوم
اصفهان (ناحیه ۵)	مکتبی ۲ راهنمایی	۳۶	۲۰/۶۸	۱۲/۴۲	۳	۵۰	۵۷/۲۷
خوانسار	بنت الهدی	۳۰	۱۸/۸۱	۸/۶۷	۵	۴۳	۵۴/۵۳
اصفهان (ناحیه ۳)	علامه مدرس ۲	۳۱	۱۷/۸۲	۹/۵۲	۴	۳۷	۵۵/۳۵
اصفهان (ناحیه ۴)	طوبا	۳۳	۱۷/۲۰	۱۰/۶۱	۳	۳۸	۴۹/۶۵
اصفهان (ناحیه ۵)	بصیرت	۳۳	۱۶/۴۳	۸/۸۵	۳	۴۰	۵۰/۴۹
فلورجان	شهید مصطفی خمینی لارگان	۲۴	۱۶/۰۸	۸/۴۹	۵	۳۶	۵۱/۰۰
اصفهان (ناحیه ۴)	داوودی ۱	۳۱	۱۵/۳۸	۹/۱۳	۱	۳۳	۴۷/۷۵
فلورجان	شهید مسلم هویه	۲۳	۱۴/۸۴	۹/۳۸	۲	۳۴	۴۷/۳۰

در استان اصفهان ۸ مدرسه در نمونه تیمز (۲۰۰۳) قرار گرفتند. بررسی نتایج پیشرفت تحصیلی علوم دانش آموزان ۸ مدرسه ذکر شده در فوق نشان می دهد که دامنه میانگین نمرات خام بین (۲۰/۶۸ - ۱۴/۸۴) و میانگین نمرات استاندارد بین (۵۷/۲۷ - ۴۷/۳۰) قرار دارد که میانگین استاندارد ۵ مدرسه در حد میانگین استاندارد (۵۰) یا بالاتر است که مربوط به مدارس مکتبی ۲، بنت الهدی، و بصیرت و شهید مصطفی خمینی لارگان علامه مدرس ۲ است. بالاترین میانگین ۲۰/۶۸ با انحراف معیار ۱۲/۴۲ متعلق به دانش آموزان مدرسه مکتبی ۲ واقع در خوانسار و بنت الهدی (۱۸/۸۱)، و علامه مدرس ۲ (۱۷/۸۲) واقع در ناحیه ۳ اصفهان است و پایین ترین میانگین ها مربوط به دانش آموزان مدرسه شهید مسلم هویه (۱۴/۸۳) و مدرسه داوودی ۱ (۱۵/۳۸) می باشد.